

134/24. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2024. szeptember 10.

A Bíróság C-29/22. P. sz. | KS és KD, Tanács és társai és C-44/22 P. sz. | Bizottság kontra KS és társai egyesített ügyekben hozott ítélete

Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP): a Bíróság pontosítja az uniós bíróságok hatáskörének terjedelmét

Ennek keretében a Bíróság hatáskörrel rendelkezik az e politika területére tartozó politikai vagy stratégiai döntésekhez közvetlenül nem kapcsolódó cselekmények vagy mulasztások jogszerűségének vizsgálatára, vagy azok értelmezésére

KS és KD, akik 1999-ben Koszovóban eltűnt vagy meggyilkolt személyek közeli családtagjai, az Európai Unió Törvényszékéhez fordultak. Az ügy az Európai Uniónak a KKBP keretében létesített koszovói polgári missziójára (Eulex) vonatkozik. A Törvényszék azzal az indokkal utasította el a keresetet, hogy nyilvánvalóan nem rendelkezik hatáskörrel annak elbírálására. Fellebbezés alapján a Bíróság pontosítja, hogy az uniós bíróságok hatáskörrel rendelkeznek a KKBP hatálya alá tartozó, politikai vagy stratégiai döntésekhez közvetlenül nem kapcsolódó cselekmények vagy mulasztások jogszerűségének értékelésére, vagy azok értelmezésére. Ez a helyzet többek között az Eulex Kosovo által a személyzet kiválasztásával, illetve a felülvizsgálati vagy jogorvoslati intézkedések bevezetésével kapcsolatban hozott határozatok esetében is.

2008-ban az Európai Unió Eulex Kosovo néven polgári jogállamiság-missziót hozott létre, amelynek feladata többek között a Koszovóban lezajlott konfliktus keretében az országban 1999-ben elkövetett bűncselekmények és eltűnt vagy meggyilkolt személyek ügyének kivizsgálása. 2009-ben az Unió létrehozta az emberi jogi felülvizsgálati bizottságot, amelynek feladata, hogy kivizsgálja az Eulex Koszovó által a megbízatásának gyakorlása során elkövetett emberi jogi jogsértések miatt benyújtott panaszokat.

A KS és KD által benyújtott panaszok nyomán a felülvizsgálati bizottság 2015 novemberében és 2016 októberében több alapvető jog megsértését állapította meg. 2017 márciusában e bizottság lezárta az érintett ügyeket, és megállapította, hogy az Eulex Kosovo vezetője csak részben hajtotta végre a bizottság által neki címzett ajánlásokat. KS szerződésen kívüli felelősség megállapítása iránti keresetet nyújtott be az Európai Unió Tanácsával, az Európai Bizottsággal és az Európai Külügyi Szolgálattal (EKSZ) szemben, többek között az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (EJEE) több rendelkezésének megsértése miatt. 2017 decemberében a Törvényszék megállapította, hogy nyilvánvalóan nem rendelkezik hatáskörrel e kereset elbírálására.¹

Ezt követően KS és KD új bírósági eljárást indított a Törvényszék előtt a Tanács, a Bizottság és az EKSZ ellen. Azon kár megtérítését kérik, amelyet álláspontjuk szerint a különösen az Eulex Kosovo misszió során folytatott vizsgálatokkal kapcsolatos különböző cselekmények és mulasztások miatt szenvedtek el. Ezenkívül 2021 júniusában KS és KD bizonyításfelvétel iránti kérelmet nyújtott be az Eulex Kosovo műveleti terve teljes változatának megszerzése érdekében. 2021 novemberében a Törvényszék e keresetet ugyanazon okból elutasította².

A fellebbezés nyomán a Bíróság a mai napon részlegesen hatályon kívül helyezi a Törvényszék ez utóbbi végzését, és az ügyet e tekintetben visszautalja a Törvényszék elé.

A Bíróság emlékeztet arra, hogy a KKBP-nek az uniós alkotmányos keretbe való beillesztése azt jelenti, hogy az uniós jogrend alapelvei ugyanúgy alkalmazandók rá. Ezek között szerepel a jogállamiság és az alapvető jogok tiszteletben tartása, amelyek megkövetelik, hogy az uniós hatóságokat bírósági felülvizsgálatnak vessék alá.

Kétségtelen, hogy sem a Szerződéseknek és az Európai Unió Alapjogi Chartájának a hatékony jogorvoslathoz való jogról szóló cikkei, sem pedig az alapvető jogok megsértésére való hivatkozás nem igazolja önmagában az uniós bíróságok hatáskörének megállapítását. Egyébiránt a Bíróság hatáskörének a Szerződések által a KKBP területén előírt korlátozása **nem összeegyeztethetetlen az EJEE által biztosított hatékony jogorvoslathoz való joggal**, mivel az Emberi Jogok Európai Bírósága már elfogadta valamely állam bíróságai hatásköreinek alkotmányos korlátozását olyan aktusok tekintetében, amelyek nem választhatók el az állam nemzetközi kapcsolatainak folytatásától.

A Bíróság – a Szerződéseket különösen a hatékony jogorvoslathoz való jog és a jogállamiság elveinek fényében értelmezve – **megállapítja ugyanakkor, hogy hatáskörrel rendelkezik a KKBP hatálya alá tartozó, politikai vagy stratégiai döntésekhez közvetlenül nem kapcsolódó cselekmények vagy mulasztások jogszerűségének értékelésére, vagy e cselekmények értelmezésére.**

A jelen ügyben az, hogy az Eulex Kosovo misszió személyi állományt alkalmazhat, az említett misszió megbízatása végrehajtásának keretében illeszkedő napi igazgatási aktusnak minősül. Így **az Eulex Koszovó által az e misszió által alkalmazott személyzet kiválasztására vonatkozóan hozott határozatok nem kapcsolódnak közvetlenül az említett misszió által a KKBP keretében hozott politikai vagy stratégiai döntésekhez.**

A Bíróság ugyanerre a következtetésre jut **a felülvizsgálati bizottság előtti eljárásokban a költségmentességet** előíró rendelkezések hiányát illetően. Ehhez hasonlóan, a felülvizsgálati bizottságra ruházott **végrehajtási jogkörök**, illetve az ugyanezen bizottság által megállapított jogsértésekre vonatkozó **jogorvoslati lehetőségek** hiányát illetően a Bíróság azt állapítja meg, hogy az arra vonatkozó döntés, hogy e misszió cselekményeit és mulasztásait ellenőrzési mechanizmusnak vetik-e alá, vagy sem, kizárólag a misszió adminisztratív igazgatásának egy aspektusához kapcsolódik.

Ezt követően a Bíróság szintén ugyanebben az értelemben megjegyzi, hogy mind **azon korrekciós intézkedések hiánya**, amelyek lehetővé tennék az alapvető jogoknak a felülvizsgálati bizottság által megállapított megsértésének orvoslását, mind KD ügye **megalapozott jogi vizsgálatának hiánya** egyedi intézkedések elfogadásának elmulasztására vonatkozik, és nem kapcsolódik közvetlenül a KKBP keretében hozott politikai vagy stratégiai döntésekhez.

Ezzel szemben **az Eulex Kosovo rendelkezésére bocsátott eszközök** és az e misszió **végrehajtási megbízatásának visszavonásáról** szóló határozat közvetlenül kapcsolódnak az ilyen politikai vagy stratégiai döntésekhez, így a Törvényszék nem követett el hibát, amikor a KS és KD által benyújtott kereset e részének elbírálására vonatkozóan hatáskörének hiányát állapította meg.

EMLÉKEZTETŐ: A Törvényszék ítéletével vagy végzésével szemben a Bírósághoz lehet fellebbezni, kizárólag jogkérdésekben. A fellebbezésnek főszabály szerint nincs halasztó hatálya. Ha a fellebbezés elfogadható és megalapozott, a Bíróság hatályon kívül helyezi a Törvényszék határozatát. Ha a per állása megengedi, a Bíróság a jogvitát maga is érdemben eldöntheti. Ellenkező esetben a Bíróság az ügyet visszautalja a Törvényszék elé, amely kötve van a fellebbezési eljárás során a Bíróság által hozott határozathoz.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege és adott esetben az összefoglalása](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Szabó Mónika ☎(+352) 4303 3047

Kövesse a híreket!

¹ 2017. december 14-i KS kontra Tanács és társai végzés ([T-840/16](#)).

² 2021. november 10-i KS és KD kontra Tanács és társai végzés ([T-771/20](#)).